

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Рада молодих вчених ІНЕМ

**ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ,
РЕГІОНІВ І ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY,
REGIONS AND ENTERPRISES: PROBLEMS AND PROSPECTS**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної
конференції молодих учених**

17–18 квітня 2015 р., Україна, м. Львів

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2015

УДК 330.34.01(06)
ББК У9(4Укр)212.2
М 581

М 581 **Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи:** матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, 17–18 квітня 2015 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 356 с.

ISBN 978-617-607-760-2

У збірнику опубліковано матеріали конференції, присвяченої проблемам економічного розвитку держави, регіонів і підприємств та перспективам їх вирішення. Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Проблеми і перспективи економічного розвитку України в умовах Євроінтеграції»; «Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на економічний розвиток регіонів»; «Комплексне забезпечення економічного розвитку підприємств»; «Стратегічне управління інноваційним розвитком на макро- і мікрорівні»; «Збалансований розвиток економіки України: соціально-правовий, екологічний та інші аспекти».

Видання призначене для науковців, викладачів, фахівців підприємств та представників органів влади, причетних до питань економічного розвитку, студентів.

УДК 330.34.01(06)
ББК У9(4Укр)212.2

Відповідальний за випуск – Кулиняк І. Я.

Матеріали подано у авторській редакції.

Відповідальність за зміст матеріалів, їх відповідність вимогам чинного законодавства і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори.

<http://science.inem.lviv.ua>

ISBN 978-617-607-760-2

© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2015

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ангелко І.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	13
Богатирьова Є.М. ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ ЯК ПОКАЗНИК РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ ЩОДО ЇЇ ВПЛИВУ НА РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ.....	15
Вашай Ю.В. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК КОМПЛЕКСНА РІЗНОРІВНЕВА СИСТЕМА..	18
Дорошенко О.О. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ УКРАЇНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДСИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ.....	20
Жебчук Л.Л. ВИКЛИКИ ДЛЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД.....	21
Жебчук Р.Л. БЮДЖЕТУВАННЯ ЗА УЧАСТІ ГРОМАДЯН: СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	24
Жежуха В.Й., Кольбенко І.А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ СТУДЕНТІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ВНЗ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ.....	26
Іваній К.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ В УКРАЇНІ.....	27
Камінський П.Д., Будакова М.С. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	29
Коць О.О., Пістун Х.І. ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	33
Кропельницька С.О. ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ КЛАСТЕРІВ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	34
Лайко О.І. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	35
Мазур А.В., Галак Х.В. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ.....	38
Мазур А.В., Жук Х.І. АНАЛІЗ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	40
Мінченко М.Г. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КРЕДИТНО-КООПЕРАТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ.....	42
Мірошниченко Г.О. ЦИКЛІЧНІСТЬ КРЕДИТНОГО РИНКУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	45
Музиченко В.А. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ В УКРАЇНІ.....	47
Новік О.І. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	49
Панченко А.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ, ЩО СТРИМУЮТЬ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	52
Патицька Х.О. МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ, ЯК СПОСІБ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МІСЦЕВИХ СПІЛЬНОТ.....	54
Пелехатий А.О. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ КРАЇНИ.....	56
Подоліух Х.А., Топач Т.А. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	58
Пяста М.П. ПРОБЛЕМИ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ ЯК ОДНОГО З ЛІДИРУЮЧИХ СЕКТОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ.....	61
Семін І.Є. МІЖКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ	

СЕКЦІЯ 4 СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НА МАКРО- І МІКРОРІВНІ

Блюмська-Данько К.В. ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	245
Галинська А.В. МАРКЕТИНГОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ.....	247
Данько Ю.І. БАГАТОРІВНЕВІСТЬ МАРКЕТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	250
Drigola K.V., Bandukova A.A., Galushko O.I. INNOVATION ACTIVITY IN UKRAINE AND PROSPECTS OF ITS DEVELOPMENT.....	251
Копішинська К.О. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА МАШИНОБУДУВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОНЦЕПЦІЇ ВІДКРИТИХ ІННОВАЦІЙ.....	254
Кривич Я.М. ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	256
Кулиняк І.Я., Кошик О.В. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ.....	257
Лещух І.В. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МЕТРОПОЛІЙ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНИЙ АСПЕКТ.....	260
Мартиненко В.В. СХИЛЬНІСТЬ ФІРМИ ДО ІННОВАЦІЙ: МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ.....	262
Мацьків О.І. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ТЕОРІЙ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ КРІЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО МЕТРОПОЛІЙНІ ПРОЦЕСИ.....	265
Mrykhina O.B. PECULIARITIES OF METHODOICAL AND REGULATORY FRAMEWORK OF TECHNOLOGY TRANSFER IN UKRAINE.....	267
Палюх О.М. ВПЛИВ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	274
Подольчак Н.І. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ «НОВИХ РИНКІВ».....	276
Політило М.П. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ІЗ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ КООПЕРУВАННЯ.....	279
Семін І.Є., Телішевська Х.О. УПРАВЛІННЯ БРЕНДОМ ПІДПРИЄМСТВА ЯК РОБОТОДАВЦЯ.....	281
Скребець І.В. ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	282
Стояновський А.Р. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ АВТОНОМІЇ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ...	284
Ткачук Н.О., Цівчик О.В., Яровенко О.М. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ ТА ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.....	286
Чаговець Л.О., Бикова М.М. КОГНІТИВНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	289

СЕКЦІЯ 5

ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ, ЕКОЛОГІЧНИЙ ТА ІНШІ АСПЕКТИ

Булишева Д.В., Тютюнник Г.О. ІНСТРУМЕНТИ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА ШЛЯХУ ДО ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	291
Великсар Т.І. РОЛЬ ПІДПРИЄМСТВА У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	293
Вишньовська С.М. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ КООПЕРАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВІДНОСИН В АПК УКРАЇНИ.....	295

запобігти помилкам у даній сфері та уникнути негативних наслідків у майбутньому.

1. *United Nations Conference on Sustainable Development* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uncsd2012.org/>.
2. Томаш Потканські. Досвід Польщі у формуванні політики регіонального розвитку / Потканські Томаш // Проект «Регіональне врядування та розвиток». Формування політики регіонального розвитку: досвід країн Центральної та Східної Європи в контексті вступу до ЄС. – К., 2006. – С. 3-38.
3. Петер Сегварі. Досвід Угорщини у формуванні політики регіонального розвитку / Сегварі Петер // Проект «Регіональне врядування та розвиток». Формування політики регіонального розвитку: досвід країн Центральної та Східної Європи в контексті вступу до ЄС. – К., 2006. – С. 56-110.
4. Лимонов Л. Э. Крупный город: регулирование территориального развития и инвестиционные стратегии / Л. Э. Лимонов. – СПб. : Наука, 2004. – 270 с.
5. Комплексна стратегія розвитку Львова 2012-2025 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/0/23349f49bc91ba52c225793400489747/\\$FILE/%D0%A1%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F2.pdf](http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/0/23349f49bc91ba52c225793400489747/$FILE/%D0%A1%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F2.pdf).
6. *Strategia Rozwoju Krakowa. UCHWAŁA NR LXXV/742/05 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Krakowa* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bip.krakow.pl/?mmi=209>.
7. *Strategia Rozwoju m.st. Warszawy do 2020 roku* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.um.warszawa.pl/v_syrenka/ratusz/strategia.php.

Мартиненко В.В.

к.е.н., доцент

Національний університет Державної податкової служби України

СХИЛЬНІСТЬ ФІРМИ ДО ІННОВАЦІЙ: МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних фірм на сучасному етапі розвитку економіки безпосередньо залежить від рівня їх інноваційної активності. Проте менше 20% промислових підприємств України інноваційно активні. Це вкрай низький рівень інноваційної активності, порівняно з європейськими країнами. Тому першочерговими заходами Уряду з активізації інноваційної діяльності в Україні визначено збільшення частки інноваційно активних промислових підприємств до 25%, підвищення наукоємності ВВП з 0,95% до 1,5% [1].

У мікроекономіці теорія схильності фірми до інновацій тісно пов'язана з теорією інноваційного розвитку. Теоретичні та прикладні дослідження схильності фірми до інновацій висвітлені в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема: І. Багрової, Т. Тищенка [2], В. Баранчєєва [3], Н. Смолінської, [4], Л. Синиці [5], О. Ястремської [6] та ін. При цьому більшість науковців у своїх дослідженнях розглядають інноваційний розвиток економіки чи регіону, тоді як на

рівні фірми дана проблема є недостатньо дослідженою. Стосовно дослідження сутності поняття «схильність фірми до інновацій», то підходи різних науковців до його тлумачення істотно відрізняються, що потребує їх систематизації та пошуку такого способу трактування цього терміна, який би найбільшою мірою характеризував цю властивість.

Загальновідомо, що основою господарської діяльності фірми є економічний розвиток, який може бути екстенсивним або інтенсивним.

Екстенсивний економічний розвиток відбувається через збільшення обсягів виробництва шляхом додаткового залучення виробничих ресурсів, продуктивність яких залишається незмінною. За умови стабільно зростаючого попиту фірма отримуватиме більший обсяг прибутку, але ефективність її діяльності (рентабельність, віддача ресурсів) не змінюватиметься, або знижуватиметься. Тобто екстенсивним типом розвитку досягається лише зростання абсолютної ефективності фірми.

Економічний розвиток фірми інтенсивного типу відбувається шляхом розширення виробництва продукції за рахунок впровадження інновацій. Результатом інноваційної діяльності, в умовах зростаючого попиту на ринку товарів і послуг, стає збільшення обсягу чистого прибутку, зростання рентабельності та продуктивності виробничих ресурсів.

Тому доцільно вести мову про схильність фірми до інновацій. Об'єктивним є припущення, що всі фірми схильні до інновацій, лише у одних нижча схильність, а в інших – вища. Теорія інноваційного розвитку містить поняття «схильність до інновацій», яке розглядається як стимул, потреба, спонукання до впровадження інновацій у діяльності фірми. У зв'язку з тим, що прибуток є головною метою інноваційної діяльності, існує два підходи щодо механізму схильності до інновацій.

Основна наукова гіпотеза першого підходу (Х. Фрімен, Дж. Кларк, Л. Суте [7]) полягає у тому, що саме успішна фірма, яка впевнена у розширенні ринку і зростанні доходів, виявляє підвищену інноваційну активність. У випадку кризи у фірми відсутні ресурси для реалізації технологічних новацій. Так, угорський вчений-економіст Б. Санто обґрунтовує вплив держави на схильність до інновацій фірми наступним чином: «Якщо розмір податку на прибуток варіює між 0 і 25%, то він майже не впливає на нові підприємницькі ініціативи, але якщо податок починає перевищувати 25%, то схильність до підприємництва швидко зменшується, якщо ж податок досягає 50% від прибутку, то схильність до інновацій і пов'язаних з ними капіталовкладень практично зникає» [8, с. 64]. Цей підхід враховується Міністерством промисловості Швеції у регуляторній політиці. Тобто між ставкою податку на прибуток та схильністю до інновацій існує обернений зв'язок, оскільки фірма зацікавлена в максимізації прибутку шляхом впровадження інновацій за низької ставки податку, а при високій ставці збільшення обсягу прибутку не вигідне.

Прибічниками другого підходу є Г. Менш [9] і А. Кляйнкнехт [10], які вважають, що головним фактором схильності до інновацій фірми є кризові процеси. Тому що в період економічного зростання у фірми відсутня потреба щось

суттєво змінювати. Не зважаючи на те, що прибуток в період кризи зменшується, власники вбачають у цьому менше ризику, ніж в інвестуванні у застарілу продукцію і технології. А. Кляйнкнехт також наголошує, що у період тривалих економічних криз відбувається перехід фірми від стратегії максимізації прибутку (якої вона дотримується в період процвітання) до стратегії мінімізації ризику [10, с. 92]. Схильність фірми до інновацій зростатиме в період кризи ще тому, що підприємці вважатимуть втрати від дії інноваційного ризику нижчими, ніж від інвестиційного ризику, що супроводжує капіталовкладення.

Отже, схильність фірми до інновацій є її здатністю до розробки, придбання та реалізації інновацій у всіх сферах виробничо-господарської діяльності з метою отримання максимально можливого прибутку в умовах ринку. При цьому екстенсивний тип розвитку є характерним для фірм, схильність до інновацій яких низька і відсутні стимули щодо її підвищення з об'єктивних (незалежних від власника) або суб'єктивних (залежних від власника) причин; інтенсивний тип розвитку можливо досягти лише за високої схильності фірми до інновацій.

1. Скиба М. *Щодо першочергових заходів з активізації інноваційної діяльності в Україні : [аналітична записка] / М. Скиба ; Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/654>.*

2. Багрова І.В. *До питання визначення кола провідних складових інноваційного потенціалу промислового підприємства / І.В. Багрова, Т.І. Тищенко // Вісник економічної науки України. – 2011. – № 2. – С. 14-18.*

3. Баранчев В.П. *Измерение инновационной активности компании как её конкурентной силы / В.П. Баранчев // Менеджмент сегодня. – 2004. – № 4. – С. 12-17.*

4. Смолінська Н.В. *Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолінська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – Т. 1. – С. 215-221.*

5. Синиця Л.В. *Забезпечення інноваційної сприйнятливості регіональної економічної системи / Л.В. Синиця // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – 2010. – № 2(144). – С. 124-127.*

6. Ястремська О.М. *Здійснення управлінського консультування промислових підприємств на основі визначення їх сприйнятливості до розвитку / О.М. Ястремська // Бізнес Інформ. – 2011. – № 12. – С. 151-158.*

7. Freeman C. *Unemployment and Technical Innovation: A study of Law / C. Freeman, J. Clark, L. Soete. – L., 1982.*

8. Santo B. *Innovation as a Means of Economic Development: translation from Hungarian / B. Santo ; edited by B. V. Sazonov. – M. : Progress, 1990. – 296 p.*

9. Mensch G. *Das Technologische Patt: Innovationen uberwinden die depression / G. Mensch. – Frankfurt am Main : Umschau Verlag, 1975. – 115 p.*

10. Кляйнкнехт А. *Инновационные риски венчурного капитала и управления ими / А. Кляйнкнехт. – М., 2003. – 303 с.*